

www.bestdergi.net

Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışan Öğretmenler İle Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması

Arş. Gör. Gamze Avcı
Yakın Doğu Üniversitesi

Doç. Dr. Mukaddes Sakallı Demirok
Yakın Doğu Üniversitesi

Bu makaleye atıf için (To cite this article):

Avcı, G., & Sakallı Demirok, M. (2022). Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışan Öğretmenler İle Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması [An Analysis of Studies with Teachers Working with Gifted Students: A Content Analysis Study]. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi) [Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal)]*, 6(2), 130-139.

Makale Türü (Paper Type):

Derleme (Literature Review)

Etik Kurul Adı, Onay Tarihi ve Sayısı (Ethics Committee Name, Approval Date and Number):

Derleme çalışması olduğu için etik kurul onayı gerektirmiyor.

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi):

Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi); bilimsel ve hakemli bir dergi olarak yılda iki kez yayımlanmaktadır. Bu dergide; bilim, eğitim, sanat veya teknoloji ile ilgili özgün kuramsal çalışmalar, literatür incelemeleri, araştırma raporları, sosyal konular, kitap incelemeleri ve araştırma makaleleri yayımlanmaktadır. Dergiye yayımlanmak üzere gönderilen makalelerin daha önce yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere herhangi bir yere gönderilmemiş olması gerekmektedir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışma amaçları için kullanılabilir. Makalelerinin içeriğinden sadece yazarlar sorumludur. Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edilmesi gerekmektedir. Yazarlar, araştırma ve yayın etiğine uyduklarını beyan ederler. Dergi, makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımını ile ilgili olarak doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, eylem, talep, işlem, maliyet veya zarardan sorumlu değildir.

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal):

Science, Education, Art and Technology Journal (SEAT Journal) is published twice a year as a scientific and refereed and journal. In this journal, original theoretical works, literature reviews, research reports, social issues, psychological issues, curricula, learning environments, book reviews, and research articles related to science, education, art or technology are published. The articles submitted for publication must have not been published before or sent to be published anywhere. This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Authors alone are responsible for the contents of their articles. Copyright regulations must be followed for the ideas and art works used. The authors declare that they adhere to research and publication ethics. The journal owns the copyright of the articles. The publisher shall not be liable for any loss, actions, claims, proceedings, demand, or costs or damages whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with or arising out of the use of the research material.

Bu eser, Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.]

Üstün Yetenekli Öğrencilerle Çalışan Öğretmenler İle Yapılan Çalışmaların İncelenmesi: Bir İçerik Analizi Çalışması

Arş. Gör. Gamze Avcı, Doç. Dr. Mukaddes Sakallı Demirok

Makale Bilgisi

Makale Tarihi

Gönderim Tarihi:
12 Şubat 2022

Kabul Tarihi:
20 Mayıs 2022

Anahtar Kelimeler

Öğretmen
Üstün yetenek
Üstün yetenekli-
öğrencilerin eğitimi

Öz

Üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenlerle yapılan çalışmaların önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenlerle yapılan çalışmaların incelenmesidir. Makalelerin analiz edilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden belge/doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Çalışmada 2006-2021 yılları arasında Google Akademik, ERIC, ELSEVIER ve diğer uluslararası veri tabanlarında yayınlanan üstün yetenekli öğrencilerle çalışan öğretmenler ile yapılan 10 Türkçe 10 yabancı makale incelenmiştir. Araştırmanın verileri içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Makalelerin yayın yılı, yazar sayısı, yayımlandığı dergi, anahtar kelime sayısı, katılımcı sayısı, yapıldığı ülke, veri analiz yöntemleri, veri toplama araçları açısından üstün yetenekli bireylerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmalar incelenmiştir. Bu çalışma kapsamında incelenen makalelerin yoğunlukla 2015 yılında yapıldığı, makalelerde yer alan yazar sayılarının en fazla 2 yazarlı olduğu anahtar kelime olarak en fazla 5 anahtar kelime kullanıldığı, katılımcı sayılarının 51 ile 100 arasında olduğu sonuçlar arasında yer almaktadır.

An Analysis of Studies with Teachers Working with Gifted Students: A Content Analysis Study

Article Info

Article History

Received:
12 February 2022

Accepted:
20 May 2022

Key Words

Teacher
Giftedness
Education of gifted-
students

Abstract

Studies with teachers working with gifted students are thought to be important. The purpose of this research is to examine the studies conducted with teachers working with gifted students. Document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in the analysis of the articles. In the study, 10 Turkish and 10 foreign articles made with teachers working with gifted students published in Google Scholar, ERIC, ELSEVIER and other international databases between 2006-2021 were examined. The data of the research were analyzed using the content analysis technique. Studies with teachers on the education of gifted individuals were examined in terms of the publication year of the articles, the number of authors, the journal in which they were published, the number of keywords, the number of participants, the country in which they were made, data analysis methods, and data collection tools. It is among the results that the articles examined within the scope of this study were mostly made in 2015, the number of authors in the articles was at most 2 authors, a maximum of 5 keywords were used as keywords, and the number of participants was between 51 and 100.

Giriş

Toplumda yaşayan bireyler farklı zekâ düzeylerine sahip olabilmektedir. Bu bireylerin %95 oran ile normal zekâ düzeyinde olduğu belirtilmiştir. Kalan %5 oranıyla %2'sini üstün yetenekli bireyler %3'ünü ise zekâ seviyeleri altında olan bireyler oluşturulduğu düşünülmektedir (Alkan, 2015). Birden fazla alanda topluma sağlanan katkıların büyük bir bölümünü üstün yetenekli öğrenciler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu bilgi doğrultusunda üstün yetenekli bireyler yaşanan Dünya üzerinde gelecekle ilgili önemli bir yere sahiptir (Ağça ve diğerleri, 2022). Bu toplumun oluşturmanın etkili yolu ise üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin gerekli önemin verilmesidir (Özdiyar-Gedik ve diğerleri, 2022).

Toplumdaki tarihsel süreçlere bakıldığında, toplumdaki bireylere yönlendiren lider, üretken, verimli gibi özellikleri olan “üstün yetenekli öğrenciler” olduğu görülmektedir. Üstün yetenekli bireyler insanların gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Bu bireylerin erken farkına varılması ve uygun eğitim verilmesi toplumun gelişmesi için büyük bir fayda sağlamaktadır (Eraslan-Çapan, 2010). Çünkü fayda sağlanabilmesi için üstün yetenekli bireylerin özellikleri ve ihtiyaçları bakımında akranlarından farklılık gösterirler ve bu bireyler kendilerini geliştirebilmek için daha farklı eğitim programları ile desteklenmeye gereksinim duymaktadırlar (Ataman, 2012).

Üstün yetenekli öğrencilerin belirgin biçimde ortaya koyulması için onları niteleyebilecek özelliklerin iyi bir şekilde bilinmesi gerekmektedir (Çetinkaya ve İnci, 2019). Bu açıdan bakıldığında üstün yetenekli öğrencilerin belirlenmesinde ve teşvik edilmesinde öğretmenlere çok büyük sorumluluklar düşmektedir (Kutlu-Abu, 2019; Golle ve diğerleri, 2022).

Bu alanda çalışan öğretmenlerin mesleki açıdan yeterli olmaları öğrencilerin akademik, bilişsel ve duyuşsal alandaki becerilerinin gelişmesinde öğretmenlerinin üstün yetenekli/zekâlı öğrencilerin yol göstermesinde ve tanılama sürecinde yardım sağlayabilmek için birtakım bilgi ve donanıma sahip olabilmesi gerekmektedir (Aytekin, Sarıca ve Aytekin, 2019).

Üstün yetenekli öğrencilere eğitim sağlayan öğretmenlerin sınıfında bulunan öğrencilerin bireysel farklılıklarını görebilen ve öğrencilere uygun bir şekilde öğrenme deneyimlerini gerçekleştiren önderler olarak görülmektedir. Öğretmenlerden istenilen öğrencilerin üstün yetenekli olup olmadığını anlayabilmesi ve bu durumun gelişmesinde destek sağlamasıdır (Şahin, 2013).

Öğretmenlerin, üstün yetenekli öğrencilerin sahip olduğu eğitim gereksinimlerinin neler olması ve bu gereksinimlerini nasıl karşılaması gerektiğini bilmelidir. Ayrıca üstün yetenekli öğrencilerin gereksinimlerini karşılayabilmek için öğretim sırasında motivasyon, kendine inanma, yeterli hissetme, bireysel farklılıkları anlayabilme, yaratıcı ve açık görüşlü olabilme gibi özelliklere sahip olması istenilmektedir (Camcı-Erdoğan, 2018). Kısacası üstün yetenekli öğrencilerin eğitim hayatlarında önemli bir konu olan eğitimcinin nitelikli

özelliklere sahip olması gerekmektedir. Üstün yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenler diğer branş öğretmenlerine kıyasla daha kabiliyetli ve düşünce gücü zengin bireyler olmalıdır (Güneş, 2015).

Bu araştırma, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerinde öğretmen rolleri-sorumluluklarının önemini ortaya koyabilmek ve üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmaların incelenmesiyle ilgili araştırmaların sınırlı olmasından kaynaklı, gelecekte yapılacak olan çalışmalara katkı sağlaması açısından önemli olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, 2006-2021 yılları arasında üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmaların kapsamlı bir şekilde incelemektir.

Çalışma kapsamında incelenen makaleler aşağıda yer alan sorular çerçevesinde analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında incelenen makaleler aşağıda yer alan sorular çerçevesinde analiz edilmiştir.

1. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmaların
 - 1.1. Yayın yıllarına
 - 1.2. Yazar sayılarına
 - 1.3. Dergi isimlerine
 - 1.4. Anahtar kelime sayılarına
 - 1.5. Katılımcı sayılarına
 - 1.6. Ülkelere
 - 1.7. Araştırma yöntemlerine
 - 1.8. Veri analiz yöntemlerine
 - 1.9. Veri toplama araçlarına göre dağılımları nasıldır?

Yöntem

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

Araştırma Deseni

Bu çalışma tarama modelinde yer alan nitel araştırma deseni ile gerçekleşmiştir. Araştırma bulguları için nitel araştırma desenlerinden belge/doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi çoğunlukla kullanılan bir nitel araştırmalarda kullanılan bir tekniktir (Hsieh ve Shannon, 2005). İçerik analizinde, sözel, yazılı, nesnel ve sistemli bir biçimde incelenmesini sağlayan yaklaşım olarak tanımlanmaktadır (Tanrıverdi ve Apak, 2012).

İncelenen Dokümanlar

Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmaların incelendiği araştırmada 2006-2021 yılları arasında Türkiye’de ve Dünya ülkelerinde yapılan makaleler çalışmada incelenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan çalışmalarını sınıflamak amacıyla araştırmacılar tarafından “Makale İnceleme Formu” oluşturulmuştur. Formda yer alan çalışmaların yayın yılları, yazar sayıları, dergi isimleri, ülkelere, kelime sayıları, anahtar kelime ve yazar sayıları, veri analiz yöntemleri ve veri toplama araçları başlıkları altında incelenmiştir.

Verilerin Toplama ve Analizi

Yurtiçi ve Yurtdışı erişime açık makalelerin konu adı ve araştırma amacıyla doğrudan ilişkili olduğu belirlenen “üstün yetenekli”, “üstün yetenekliler öğretmeni”, “üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi” anahtar kelimeleri ayrı ve birlikte tarama yapılarak ulaşılmıştır. Yurt içi makaleleri Google Akademik ve ERIC; Yurt dışı makaleleri ise ERIC, ELSEVIER ve diğer uluslararası veri tabanlarından tarama yapılarak elde edilmiştir. İncelenen veri tabanları kolay ulaşılabilir veri tabanları olduğu için çalışma sadece bu veri tabanlarında tarama yapılarak yürütülmüştür. Verilerin toplama ve analizi içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi, elde edilen verileri kod, temaların oluşturma, temaları şekillendirmeler oluşturarak tablolara aktarılmıştır ve oluşturulan tablolar yorumlanmıştır. Alanyazın taraması sonucunda üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ile ilgili öğretmenlerle yapılmış erişime açık 10 Türkçe 10 yabancı makaleye ulaşılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile yapılan 10 Türkçe ve 10 Yabancı makale olmak üzere tablolara aktarılmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Yayın Yıllarına Göre Dağılımı

Yayın Yılı	f	%
2006	1	5
2011	2	10
2012	2	10
2013	1	5
2014	1	5
2015	4	20
2016	2	10
2017	2	10
2018	1	5
2019	2	10
2020	1	5
2021	1	5
Toplam	20	100

Tablo 1 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların 2015 yıllarında (f = 5, %20) yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 2. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Yazar Sayılarına Göre Dağılımı

Yazar Sayısı	<i>f</i>	%
1	4	20
2	7	35
3	5	25
4	4	20
Toplam	20	100

Tablo 2 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların çoğunlukla iki yazarlı ($f = 7, \%35$), daha sonra üç yazarlı ($f = 5, \%25$) olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Dergi İsimlerine Göre Dağılımı

Dergi İsimleri	<i>f</i>	%
Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi	2	10
Kastamonu Eğitim Dergisi	2	10
High Ability Studies	2	10
Gifted Education International	2	10
Teaching and Teacher Education	1	5
Roeper Review	1	5
VI International Forum on Teacher Education	1	5
A Special Education Journal	1	5
Croatian Journal of Education	1	5
Psychology Learning & Teaching	1	5
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi	1	5
Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi	1	5
Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	5
Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	1	5
E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi	1	5
Eğitim ve Bilim	1	5
Toplam	20	100

Tablo 3'e bakıldığında üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların "Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Kastamonu Eğitim Dergisi, High Ability Studies ve Gifted Education International" ($f = 2, \%10$) dergilerinde yayımlandığı görülmektedir.

Tablo 4. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Anahtar Kelime Sayılarına Göre Dağılımı

Anahtar Kelime Sayıları	<i>f</i>	%
Belirtilmemiştir	2	10
2	1	5
3	6	30
4	3	15
5	7	35
6	1	5
Toplam	20	100

Tablo 4 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların çoğunlukla 5 anahtar kelime ($f = 7, \%35$) daha sonra 3 anahtar kelime ($f = 6, \%30$) kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 5. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Katılımcı Sayılarına Göre Dağılımı

Katılımcı Sayısı	<i>f</i>	%
10-50	5	25
51-100	6	30
101-150	1	5
151-250	4	20
251-350	1	5
351-500	1	5
501-700	1	5
Toplam	20	100

Tablo 5 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan çalışmaların en çok 51-100 katılımcı sayısı ($f = 6, \%30$) olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Yapılan Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler	<i>f</i>	%
Türkiye	9	37,5
Amerika Birleşik Devletleri	4	16,67
Almanya	3	12,5
Belçika	2	8,33
Tataristan	1	4,17
Finlandiya	1	4,17
Avustralya	1	4,17
Yunanistan	1	4,17
Hırvatistan	1	4,17
Çek Cumhuriyeti	1	4,17
Toplam	24	100

Tablo 6 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların çoğu Türkiye’de ($f = 9, \%37,5$) daha sonra Amerika Birleşik Devletleri’nde ($f = 4, \%16,67$) olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Araştırma Yöntemleri	<i>f</i>	%
Nitel	10	50
Nicel	6	30
Karma	4	20
Toplam	20	100

Tablo 7 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmalar arasından en fazla nitel araştırma yöntemleri ($f = 10, \%50$) kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 8. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Verilerin Analiz Yöntemlerine Göre Dağılımı

Veri Analiz Yöntemleri	f	%
İçerik Analizi	8	30,77
Betimsel Analiz	6	23,08
Anova	2	7,69
Manova	1	3,85
Path	1	3,85
Regresyon	1	3,85
Faktör Analizi	1	3,85
Varyans Analizi	1	3,85
Korelasyon Analizi	1	3,85
Kruskall Wallis-H (KWH)	1	3,85
Mann Whitney U	1	3,85
Scheffe testleri	1	3,85
t-testi	1	3,85
Toplam	26	100

Tablo 8 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların çoğu içerik analizi (f = 8, %30,77) daha sonra betimsel analiz yöntemi (f =6, %23,08) kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 9. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Eğitimine İlişkin Öğretmenler İle Yapılan Makalelerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri Toplama Araçları	f	%
Anket	12	60
Görüşme Formu	8	40
Toplam	20	100

Tablo 9 incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmalarda en fazla anket (f = 12, %60) kullanılarak veri toplandığı görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın sonuçları incelendiğinde, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ne ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan çalışmaların birbirine benzer çalışma niteliğinde yapıldığı görülmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan çalışmaların; 2015 yılında yoğunlaştığı, çoğunun iki yazarlı olduğu, Türkiye’de en fazla çalışmanın yapıldığı, en fazla High Ability Studies, Gifted Education International, Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Kastamonu Eğitim Dergisinde yapıldığı, en fazla 5 anahtar kelime sayısının kullanıldığı, 51-100 arasında en fazla katılımcı sayısının yoğunlaştığı, en çok içerik analizi yönteminin kullanıldığı, araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yöntemlerine yoğunlaştığı, veri toplama araçları arasından anket tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın ilk bulgusu, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili incelenen 20 çalışmanın, daha çok 2015 yılında gerçekleştiği görülmektedir. Kardeş, Akman ve Yazıcı’nın (2018) üstün

yetenekliler alanında yaptıkları çalışma ile örtüşmektedir. Kardeş, Akman ve Yazıcı'nın (2018) üstün yetenekliler alanında ile ilgili yaptığı içerik analizi çalışmasında daha fazla 2015 yılında yoğunlaştığını tespit etmişlerdir.

Bu çalışmanın bir diğer bulgusu, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili çalışmaların iki yazar tarafından yapılmış olduğudur. Akademik araştırmalarda yazar sayısının akademik işbirliğine, bilgi paylaşımına ve akademik çalışmaların tamamlanma süresinin kısalmasına yardımcı olduğu yorumu yapılabilir. Araştırmada, erişilen makalelerin en fazla High Ability Studies, Gifted Education International, Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Kastamonu Eğitim Dergilerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Katılımcı sayılarına bakıldığında ise, en fazla 51-100 arasında katılımcı sayısının olduğu görülmektedir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri daha fazla kullanıldığı sonucuna ulaşıldığı için bu sayı aralığında katılımcı olduğu sonucuna varılabilir. Bu araştırmada en fazla 5 anahtar kelime sayısı kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu duruma göre araştırmacının çalışmasında kullandığı başlık ve içeriğin kelime yoğunluğuyla ilgili olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Bu çalışmada, ülke dağılımlarına bakıldığında en fazla çalışmanın Türkiye'de yapıldığı görülmektedir. Bu duruma göre üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi ne ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan çalışmaların en fazla Türkiye'de yapılması üstün yetenekli çocuklar alanında yeterli bilgi hâkimiyeti olmadığı bundan dolayı öğretmenler ile yapılan çalışmalarda yoğunluk olduğu sonucuna ulaşılabilir. Veri analiz yöntemlerinden en fazla içerik analizi yöntemi kullanıldığı tespit edilmiştir. Buna göre bu araştırmada en fazla nitel yöntem kullanıldığı ve istatistiksel analiz teknikleri ile ilgili yeterli donanım ve bilgiye sahip olmadıkları sonucuna varılabilir.

Bu araştırmanın bulgusuna göre, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili çalışmalarda en fazla nitel araştırma yöntemi kullanıldığı görülmektedir. Bu durumda nitel araştırmaların derinlemesine ve olayların daha gerçekçi ortamlarda incelenmesini sağladığı için kullanıldığı sonucuna ulaşılabilir. Bu bulguların sonuçları ile Kardeş, Akman ve Yazıcı'nın (2018) yaptığı araştırma örtüşmemektedir. Kardeş, Akman ve Yazıcı'nın 2018 yılında üstün yetenekliler yapılan tez çalışmalarını incelediği bir içerik analizinde nicel araştırma yöntemleri kullanıldığını tespit etmiştir.

Bu araştırmada incelenen çalışmaların veri toplama araçlarına bakıldığında en çok anket kullanıldığı görülmüştür. Bu duruma göre, en fazla anket kullanılmasının nedeni daha kolay kısa sürede veri toplanacağı için araştırmacılar tarafından tercih edildiği sonucuna varılabilir.

Öneriler

Bu çalışmanın bulguları, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılacak çalışmalara ve bu konuyla ilgili alan yazındaki eksikliği anlama ve buna yönelik plan yapabilme imkânı sağlayabilir. Bu araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre, veri toplama araçları ve analiz yöntemleri çeşitlendirilmelidir. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan çalışmalarda daha

farklı ve çeşitli kuramsal araştırmalara öncelik verilmesi önerilebilir. Üstün yetenekli öğrenciler ve öğretmenler ile ilgili içerik analizi çalışmalar daha fazla yapılabilir. Alanyazında üstün yetenekli çocuklara ilişkin farklı alanlarda çalışmalar yapılabilir. Bu çalışma, üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmaların incelenmesi alan yazına katkı sağlayabilir.

Kaynaklar

- Abu, N. K. (2019). Üstün yetenekli çocuklara yönelik okul dışı öğretim uygulamaları hakkında öğretmen algıları. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 144-165.
- Ağça, E. Büyük, U., ve Önal, N. T. Fen bilimleri öğretmenlerinin üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerle ilgili eğitim durumları. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 5(1), 1-21.
- Alkan, A. (2015). Öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencileri belirlemeleri üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi. *Journal of Gifted Education Research*, 3(1).
- Ataman, A. (2012). Üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine ve ailelerine öneriler. geleceğin mimarları üstün yetenekliler sempozyumu, 22-28.
- Aytekin, C., Sarıca, R., ve Aytekin, T. (2019). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının gözünden üstün yetenekli/zekâlı öğrenciler. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (38), 30-54.
- Camcı Erdoğan, S. (2018). Üstün zekâlılar öğretmenliği adaylarının prob-lem çözmeye yönelik algıları ile bilişsel esneklik düzeyleri arasındaki ilişki. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (14), 90-117.
- Çapan, B. E. (2010). Öğretmen adaylarının üstün yetenekli öğrencilere ilişkin metaforik algıları. *Journal of International Social Research*, 3(12).
- Çetinkaya, Ç. ve İnci G. (2019). Üstün zekâlı ve yetenekli çocukların erken çocukluk döneminde tanılanmasında öğretmenlerin düşünceleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(3), 959-968.
- Güneş, A. (2015). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekliler eğitimine ilişkin tutum ve öz-yeterliklerinin incelenmesi. *Journal of Gifted Education and Creativity*, 2(1), 12-16.
- Golle, J. Schils, T., Borghans, L. ve Rose, N. (2022). Who is considered gifted from a teacher's perspective? a representative large-scale study. *Gifted Child Quarterly*, 00169862221104026.
- Hsieh, H. F., ve Shannon, S. E. (2005). Three Approaches To Qualitative Content Analysis. *Qualitative health research*, 15(9), 1277-1288.
- Kardeş, S. Akman, B. ve Yazıcı, D. N. (2018). Üstün yetenekliler alanında yapılmış tezlerin analizi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 11(3), 411-430.
- Özdiyar-Gedik, Ö. Demirkaya, A. ve Gürlen, E. (2022). Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine ilişkin konu alanı uzmanlarının görüş ve önerilerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 1(1).
- Şahin, F. (2013). Üstün zekâlı öğrencilerin öğretmen tercihlerinin incelenmesi. *Journal for the Education of Gifted Young Scientists*, 1(2), 13-20.
- Tanrıverdi, B., ve Apak, Ö. (2013). Görsel okuryazarlık üzerine bir içerik analizi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 267-294.

Not

Bu çalışma, Word Children Conference – II’de sözlü bildiri olarak sunulmuştur. (22.05.2021, Lefkoşa-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti).

Araştırmanın Etik İzni

Derleme çalışması olduğu için etik kurul onayı gerektirmiyor.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Birinci Yazar %50; İkinci Yazar/ %50.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmayı yaparken desteğini esirgemeyen Sayın Ayşen PEKTAŞ’a teşekkür ederim.

Çatışma Beyanı

Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir

Yazar Bilgileri

Arş. Gör. Gamze AVCI

 <https://orcid.org/0000-0001-6125-4256>

Yakın Doğu Üniversitesi

Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

İrtibat yazar e-posta (Contact e-mail):

gamze.avci@neu.edu.tr

Doç. Dr. Mukaddes SAKALLI DEMİROK

 <https://orcid.org/0000-0002-4221-3050>

Yakın Doğu Üniversitesi

Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti